

ров'я в країнах Європи [3].

Важливим у підготовці магістрів із громадського здоров'я є опанування навичками і знаннями щодо проведення моніторингу й оцінювання в сфері охорони здоров'я. На кафедрі громадського здоров'я з лікарсько-трудою експертизою ПДМУ магістри вивчають освітню компоненту «Моніторинг та оцінювання, якість даних та інформації в галузі громадського здоров'я», метою якої є формування цілісного уявлення з питань оцінювання, вимірювання, моніторингу як важливих складових системи громадського здоров'я; ознайомлення з базовими поняттями про моніторинг і оцінку. Під час вивчення дисципліни майбутні фахівці з громадського здоров'я вивчають методологію проведення контролю й оцінювання в громадському здоров'ї, основні положення щодо забезпечення якості надання послуг громадського здоров'я; опановують навички для оцінювання й моніторингу різних аспектів сфери збереження здоров'я.

Освітня компонента «Моніторинг та оцінювання, якість даних та інформації в галузі громадського здоров'я» є вибірковою, яка формує у здобувача необхідний перелік загальних і спеціальних компетенцій, серед яких – опанування навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність працювати в міжнародному контексті; здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати і прогнозувати основні показники громадського здоров'я; здатність визначати пріоритети й оцінювати потреби сфери громадського здоров'я в конкретній ситуації; здатність аналізувати стратегії, політику й інтервенції в сфері громадського здоров'я і пропонувати заходи щодо підвищення ефективності використання наявних коштів; здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення й обґрунтовувати відповідні запобіжні заходи; оцінювати ризики й обґрунтовувати доцільні дії у відповідь на надзвичайні ситуації в сфері громадського здоров'я; розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я й профілактики захворювань, промоції здоров'я й забезпечувати їх реалізацію [3].

У перелік тем дисципліни входять вивчення історії впровадження моніторингу й оцінки в Україні та країнах Європи; правові засади моніторингу й оцінки; організація моніторингу й оцінки; методологія й інструментарій моніторингу й оцінки; формування звіту за результатами проведеної оцінки; національна і регіональна системи моніторингу й оцінки; якість даних і оцінка якості даних; візуалізація й ефективне представлення даних; триангуляція даних – поняття, вступ, якість даних [2;3]. На завершальному етапі вивчення дисципліни магістри з громадського здоров'я будуть володіти технологією проведення оцінювання і моніторингу; зможуть оперувати методами контролю, моніторингу й оцінювання та порівнювати інформацію щодо завдань і результатів моніторингових досліджень.

Отже, трансформація системи охорони здоров'я, розвиток і глобалізація сфери громадського здоров'я з наявними викликами і загрозами потребують підготовки висококваліфікованих фахівців громадського здоров'я, здатних оцінювати, інтерпретувати, порівнювати і прогнозувати основні показники громадського здоров'я, проводити промоцію здорового способу життя, забезпечувати зміцнення соціальної свідомості й формування готовності протистояти надзвичайним подіям у сфері громадського здоров'я.

Список використаної літератури

1. Бодненко Д.М., Жильцов О.Б., Лещинський О.Л., Мазур Н.П. Моніторинг навчальної діяльності: навчальний посібник / Д.М. Бодненко, О.Б. Жильцов, О.Л. Лещинський, Н.П. Мазур. — К : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. — 276 с.
2. Круковська І.М. Обґрунтування освітньої програми підготовки магістрів з громадського здоров'я на основі компетентнісного підходу / І. М. Круковська, І. Р. Махновська // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : Педагогічні науки. — 2018. — №6 (320) червень. — С.150 – 157.
3. Слабкий Г. О., Миронюк І. С. Підготовка магістрів громадського здоров'я за освітньо-науковою програмою / Г. О. Слабкий, І. С. Миронюк, В. В. Брич, В. І. Білак-Лук'яничук, І. І. Фейса, Н. І. Потокій, А. Т. Яцина, І. Я. Гуцол // The 8th International scientific and practical conference "Eurasian scientific congress" (August 9-11, 2020), Barcelona, Spain : Barca Academy Publishing, 2020. — P. 86-93.
4. Шаповалова Т. Роль моніторингу і оцінювання соціальних проєктів та програм у підвищенні якості соціальних послуг // Економічний аналіз : збірник наукових праць. — 2020. — Т. 30, № 1, ч. 2. — С. 180–186.

МЕДИЧНА ОСВІТА І РОЗШИРЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ GOOGLE ДЛЯ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ: ВИКЛИКИ Й ІНТЕГРАЦІЯ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

Голованова І. А., Харченко С. В., Ляхова Н. О., Костріков А. В.

Полтавський державний медичний університет

Орієнтація медичної освіти на нові стандарти й інтеграція в міжнародний освітній простір підвищують вимоги до оволодіння і використання цифрових інструментів Google для онлайн-навчання, вивчення англійської мови тощо.

Ключові слова: медична освіта, цифрові інструменти Google, онлайн- навчання.

The orientation of medical education to new standards and integration into the international educational space increases the mastery and use of Google's digital tools for online education, learning English, etc.

Keywords: medical education, Google digital tools, online learning.

Міжнародний простір вищої освіти, у тому числі медичної, утворює сучасне міжнародне суспільство знань. Спільний освітній простір, з одного боку, сприяє зростанню мобільності студентів і професорсько-викладацького складу, а з іншого – академічна мобільність є необхідною умовою формування самого спільного освітнього простору. Академічна мобільність стає відповіддю національних систем освіти на виклики глобального освітнього простору, жорстку конкуренцію [3].

За даними ЮНЕСКО, усього у 2010 році 3,6 млн студентів здобували вищу освіту за межами своєї держави. Для порівняння, у 2000 р. у світі налічувалося близько 2 млн студентів, які навчаються за кордоном, а їхня прогнозована кількість у 2020 р. сягне 5,8 млн. В абсолютних цифрах за кількістю студентів, які навчаються за кордоном, попереду азійські країни – Китай, Індія і Південна Корея [4].

Іноземні студенти з різних країн навчаються англійською мовою й іншими.

Професорсько-викладацький склад, що працює у сфері медичної освіти, має реагувати на виклики сьогодення, проходити різноманітні курси підвищення кваліфікації, вивчення англійської мови, тренінги.

Оволодіння іноземними мовами дає можливість дистанційного навчання, віртуальну участь у конференціях із залученням провідних вітчизняних і європейських спеціалістів, а також сприяє мобільності в навчанні [1].

Із урахуванням ситуації, що склалася в Україні, а також тривалого карантину, професорсько-викладацький склад для навчання студентів, особливо іноземних із різних країн, має володіти комп'ютерними технологіями.

У жовтні 2021 року був проведений безкоштовний онлайн-курс «Цифрові інструменти Google для закладів вищої, фахової передвищої освіти», покликаний розширити можливості використання цифрових інструментів для організації дистанційного навчання й підвищення ефективності освітнього процесу. Він містив 5 модулів, кожен із яких складався з відеолекції та практичних занять; підсумковий тест. Курс був розрахований на опрацювання матеріалів протягом 1 – 2 годин щоденно півмісяця. Було забезпечено зворотний контакт і спілкування з організаторами курсу через електронну пошту і регулярні консультації у гугл-класі за графіком.

Програма курсу охоплювала теми, засвоєння яких допомагає організації ефективної взаємодії між учасниками освітнього процесу за допомогою цифрових інструментів Google. Кожен учасник опрацював додатки: Google Meet, Google Групи, Google Календар, Google Документи, Google Таблиці, Google Jambord, Google Клас, Google Сайти, Google Форми, Google Keep, Google Тренди, Google Академія, Google Сповідення, Доповнення до об'єктів Google Диска, Google Chrome, Можливості Google Workspace.

Зареєструвалися і почали роботу-тренінги на курсі близько 6000 учасників із України. Але пройшли курс, виконавши всі завдання і встигнувши у відведений термін, лише близько 3000 учасників, які отримали сертифікати.

Тема курсу була актуальною для сьогодення, роботи, кожного викладача й кожної людини. Інформація курсу була нова й насичена. Лектори вражали професіоналізмом, обсягом знань у актуальних для сьогодення питаннях, методикою викладання – усе по суті. Нічого зайвого, гарна мова, позитив, яким ділилися з такою великою кількістю учасників. Неперевершена й неповторювана методика викладання матеріалу із залученням учасників до виконання завдань, надані матеріали, робота в гугл-класі при виконанні завдань та інше дозволили значно підвищити рівень знань. Був оптимально налагоджений режим опрацювання лекцій, запропоновано консультації, оперативність у оцінюванні відповідей і сповіщенні, відповідях на запитання при виконанні завдань через електронну пошту. Відразу учасники бачили результати своєї роботи, що надихало і дозволяло зорієнтуватися, як працювати далі – чи у правильному напрямку рухаєшся. Команда тренерів Академії цифрового розвитку, які самі пройшли такі курси, та їхнє завзяття, оперативність і працьовитість дуже надихали і можна було виконати великий обсяг роботи й оволодіти всіма запропонованими інструментами та отримати сертифікат. Усі учасники висловлювалися, що були дуже вражені, вдячні, задоволені, й основне – багато пізнали і засвоїли.

Здобуті навички професорсько-викладацьким складом розширили можливості використання цифрових інструментів Google для онлайн-навчання здобувачів освіти в закладах медичної освіти.

Академічна мобільність характеризується можливістю вибору найкращих варіантів здобуття освіти для підготовки сучасного фахівця [2].

Використання Google-технологій дозволяє розширити координати спілкування й навчання не лише в межах України, а і поза її кордонами.

Ситуація з міжнародною академічною мобільністю кадрів складна. У сучасних умовах ЗВО України прокладають шлях до спільної роботи з провідними європейськими університетами, укладають міжуніверситетські двосторонні договори про обмін кадрами й фінансування програм.

Розвиток академічної мобільності уможливить прискорення інтеграції країни до Європейського освітнього простору, удосконалення освітніх технологій, вихід якості української освіти на світовий рівень, інноваційний розвиток університетської науки й інтеграцію її з виробництвом, надходження значних коштів до державного бюджету, які можна інвестувати в розвиток вітчизняної системи освіти, покращити якість трудових ресурсів країни й можливості працевлаштування українців тощо [3]. Тому корисні й важливі на даному етапі такі чинники: фінансування, створення умов, можливостей для підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу, оволодіння й використання цифрових інструментів Google, англійської мови тощо.

Для України досягнення ефективної міжнародної академічної мобільності

в контексті Болонського процесу реальне лише за умови створення продуктивної системи національної академічної мобільності, її нормативно-правової бази, організаційно-економічного механізму, визначення джерел фінансування й готовності до партнерства суб'єктів процесу академічних обмінів [3].

Оволодіння цифровими інструментами Google сприяє вдосконаленню засобів і форм онлайн-навчання в медичній освіті.

А підвищення якості професійної підготовки майбутніх лікарів відповідно до світових і загальноєвропейських стандартів задля посилення конкурентоспроможності вітчизняної вищої медичної освіти, оптимізації умов для міжнародної мобільності студентів-медиків розширить можливості українських медичних фахівців на вітчизняному й міжнародному ринках праці [1].

Список використаної літератури

1. Беззуб І. Сучасний стан та перспективи розвитку медичної освіти в Україні, 2022. – [Електронний ресурс]. Режим доступу:
2. http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2855:suchasnij-stan-ta-perspektivi-rozvitku-medichnoji-osviti-v-ukrajini&catid=8&Itemid=350

3. Гуляєва Н. М. Мобільність викладачів і студентів: проблеми та орієнтири / Н. М. Гуляєва // Матеріали VI щорічної міжнародної конференції «Розбудова менеджмент-освіти в Україні» (17 – 19 лютого 2005 року, м. Дніпропетровськ). – К.: Навч.-метод. центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2005. – С. 80.
4. Здіорук С. І., Богачевська І. В. Академічна мобільність як фактор інтеграції України у світовий науково-освітній простір. Аналітична записка, 2014. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/akademichna-mobilnist-yak-faktor-integracii-ukraini-u-svitoviy>
5. Santiago P., Tremblay K., Basri E., Arnal E. Tertiary Education for the Knowledge Society: Social Features, Equity, Innovation, Labour Market, Internationalisation. Vol. 2 / P.Santiago, K.Tremblay, E.Basri, E.Arnal. – Paris: OECD, 2008. – P. 243.

КОМПЕТЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ В МЕДИЧНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Гринь В.Г., Шерстюк О.О., Костиленко Ю.П., Гринь К.В., Корчан Н.О., Підлужна С.А.

Полтавський державний медичний університет

Здобувачі вищої освіти, які після закінчення навчання почнуть самостійний практичний лікарський шлях, мають володіти не тільки високим професіоналізмом, а й навичками менеджменту, комунікативними здібностями, аналітичним і креативним мисленням, стресостійкістю і прагненням до постійного професійного й особистісного самовдосконалення.

Ключові слова: вища освіта, спеціаліст, професіоналізм, компетенції, компетентність.

Graduates of higher education, who after graduation will start an independent practical medical path, must possess not only high professionalism, but also management skills, communication skills, analytical and creative thinking, stress resistance and a desire for constant professional and personal self-improvement.

Keywords: higher education, specialist, professionalism, competencies, competence.

Сучасний темп суспільного життя формує необхідність підготовки спеціалістів, які володіють не тільки високим професіоналізмом, а й такими особистісними і когнітивними якостями як навички менеджменту, комунікативними здібностями, аналітичним і креативним мисленням, стресостійкістю і прагненням до постійного професійного й індивідуального самовдосконалення [2; 4-6; 13].

Здобувачі вищої освіти проходять багаторічний шлях від абітурієнта до випускника. Основні та другорядні компетенції формуються на ґрунті опанування базових умінь і знань, які за своєю спрямованістю є міждисциплінарними: професіоналізм; комунікативні навички й уміння професійного спілкування; база знань, управління інформацією і критичне мислення; збір клінічної інформації; діагностика і планування лікування; постійне професійне самовдосконалення; пропаганда здорового способу життя.

При підготовці майбутніх фахівців-медиків наголос ставиться на формування цілісної, усебічно розвиненої особистості лікаря-професіонала, який легко адаптується до соціальних і трудових умов, прагне до самоосвіти, як у професійному, так і в особистісному полі. Одним із основних завдань системи вищої освіти є навчання здобувачів освіти можливості здобуття знань різними способами, засвоєння й використання інформації шляхом самостійної роботи, залучення до наукової діяльності [12].

Терміни «компетенція» і «компетентність» – це категорії, нерозривно пов'язані одна з одною. Формування «компетенції» полягає в генеруванні певного кола знань і вмінь, якими має володіти здобувач вищої освіти. «Компетентність» виступає як результат сформованості певних знань і вмінь, якими спеціаліст певного профілю вже володіє [15].

Професійна компетентність лікаря – термін, що об'єднує знання, навички й судження, які забезпечують здатність лікаря вирішувати професійні завдання [10]. Коло знань не обмежується професійними питаннями, а включає основи гуманітарних і соціально-економічних, природничих, математичних і медико-біологічних дисциплін.

Натепер для набуття майбутнім лікарем базової лікарської компетентності існує освітня професійна програма, відповідно до якої всі предмети є частиною єдиної концепції навчання здобувачів освіти [9]. Метою системи вищої медичної освіти є формування випускника, який має визнано на державному або міжнародному рівні базову лікарську компетентність, що охоплює навички об'єктивного обстеження пацієнта, установлення діагнозу, інтерпретації результатів лабораторного й інших видів обстежень, формування тактики лікування, комунікації з пацієнтом із дотриманням етико-деонтологічних норм, навчання його засадам здорового способу життя, навички надання екстреної медичної допомоги [1; 8].

Серед інших компетентностей, якими має володіти успішний лікар, важливе місце посідає мовна компетентність – якість особистості, що характеризується комплексом знань, умінь і навичок, які забезпечують можливість сприймати, розуміти професійну інформацію, виражену засобами природної мови, зберігати таку інформацію в пам'яті й обробляти її під час розумових процесів [11]. Мова є основним носієм інформації, основним способом комунікації та взаємодії в різних формах. Окреме місце в цій компетентності посідає професійно-мовна компетентність, яку можна визначити як професійно важливу рису спеціаліста, що характеризується комплексом знань, умінь і навичок, які забезпечують йому можливість сприймати, розуміти і породжувати професійні висновки медичного змісту, зберігати інформацію в пам'яті та обробляти її в ході розумових процесів [8].

Можливість і вміння вільно спілкуватися є складовою професійної компетентності, необхідною умовою справжнього професіоналізму. У цьому полягає комунікативна компетентність, яка передбачає володіння професійною мовною компетенцією, знання медичної термінології, наявність умінь компанувати мовні засоби із завданнями й умовами спілкування з урахуванням соціальних норм поведінки і комунікативної доцільності [7].

Термін «професійна комунікативна компетентність» є багатокомпонентним поняттям, що включає в себе вміння вільно володіти професійною мовою й медичною термінологією, навичками спілкування з визначенням